

3. NORDISKE
KONFERANSE
VOLD
BEHANDLING

Radisson SAS Plaza Hotel, Oslo 9. - 10. november 2011

Psykologspesialist Pål Molin, Alternativ til Vold (ATV)

FOKO, 21/10-2010

HVA GJØR INSTITUSJONSARBEIDET MED OSS?

Temaer

- Introduksjon
- Hva gjør arbeidet med oss?
- Traumatisering vs. sekundærtraumatisering
- Hva er sekundærtraumatisering?
- Symptomer
- Risikofaktorer
- Hvilke tiltak kan hjelpe?

Alternativ til Vold (ATV)

- Tilbudet startet i 1987, kun som et behandlingstilbud for menn som utøver vold mot kvinner
- 3 hovedmålsetninger: behandling, utadrettet virksomhet og forskning
- En privat stiftelse med forskjellige offentlige og private tilskudd (stat/kommune/legater/fond)
- Et nasjonalt fagsenter på vold med særlig kunnskapsutvikling fra klinisk virksomhet

ATV har tilbud for:

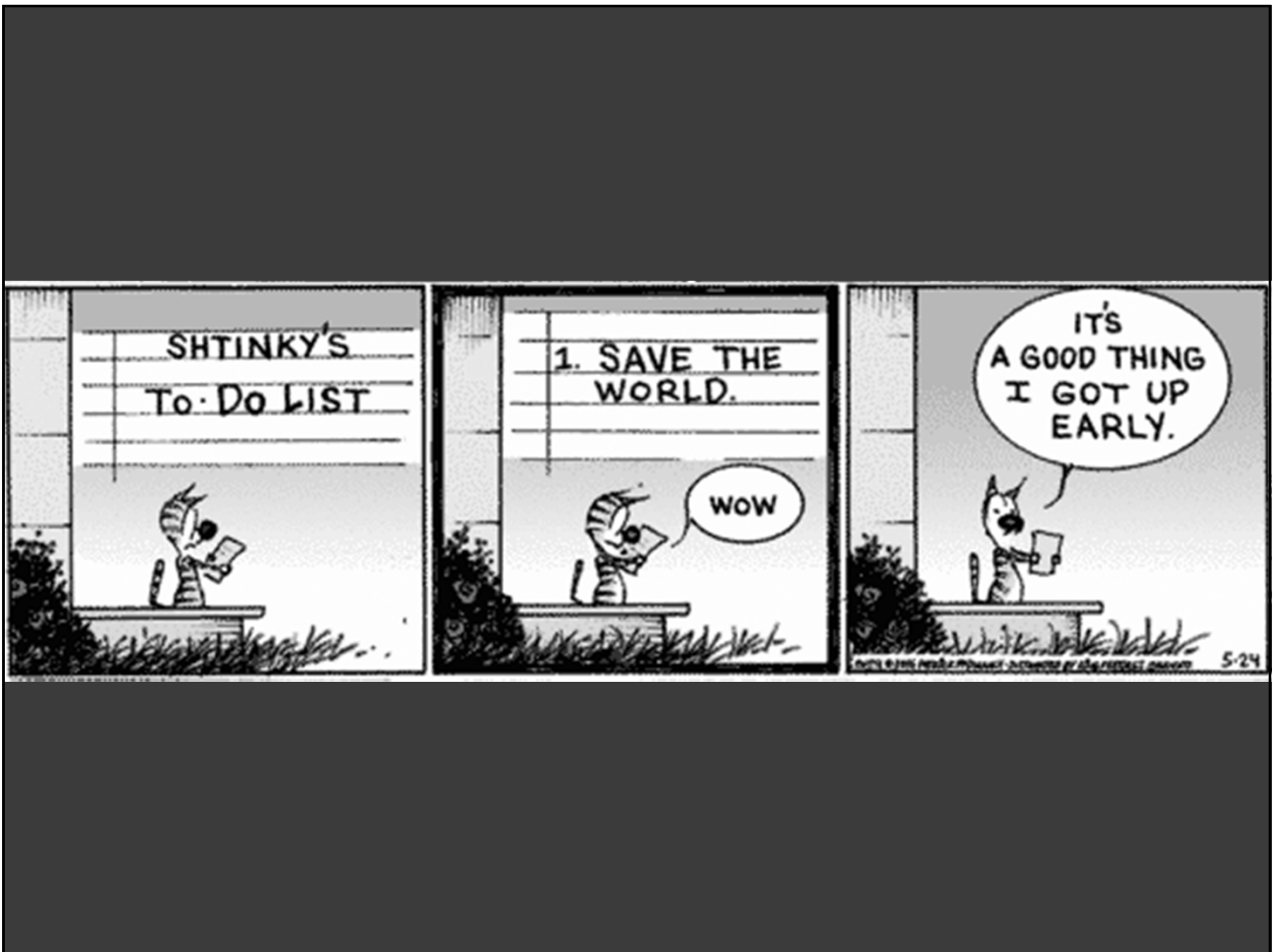
Voldsutøvende menn	1987
Voldsutsatte menn	(2000)
Voldsutsatte kvinner	1998
Voldsutøvende kvinner	1996
NKVTS - forskningsvirksomhet	2004
Foreldreprosjektet	2008

Tidligere virksomhet:	ATV Gruppebehandling av kvinner (Scheibler-prosjektet)	2007-2009
	Kvinner som er brukere av Oslo Krisesenter	2001-2004
	Ungdomsprosjektet ved ATV (Oslo/Bærum)	1998-2004
	Tyrilielever med rus- og voldsproblemer	1999-2007
	Kriminalomsorgsprosjektet for domfelte	2005-2007
	Jentevoldsprosjektet	2005-2006
	Familievold og etnisitet	2005-2007
	ATV Homoprojektet	2007-2008
	Barn som lever med vold (Barneprojektet)	2001/2004-2010
	ATV Rus & Vold m /Tyrilistiftelsen	2007-2010

ATV finnes i Oslo kommune, Drammen (og omegn), Telemark, Stavanger, Kristiansand, Arendal, Vestfold, Asker & Bærum + Mariehamn, Täby, Kalmar og Roskilde Kommer: 4-5 nye kontorer i 2010-2011

Behandlings- og kompetansesenter - vold og aggresjon

Hvordan blir vi påvirket av det arbeidet vi gjør?

***HVA SKJER MED OSS OVER
LENGRE TID?***

I møte med den andre

- ◉ RØRT:
 - Man blir beveget
- ◉ RAMMET:
 - Det berører egne temaer. Man føler ubehag
- ◉ RYSTET:
 - Man blir overveldet

Hjelperens motmakt

- Fordømmelse
- Moralisering
- Nedlatenhet
- Maktmisbruk
- Avvisning
- Kontroll

Vanlige reaksjoner

- ⊙ Klientene er onde
- ⊙ Manglende empati
- ⊙ Klientenes angst og hjelpeløshet tapes av syne
- ⊙ Kaos i personalgruppa
- ⊙ Indre stridigheter
- ⊙ Klientene splitter
- ⊙ Uforutsigbarhet
- ⊙ Resignasjon (klientenes håpløshet og fortvilelse smitter over på personalgruppa)

Hva er traumatisering på jobben

- ⦿ Når vi blir utsatt for eller er vitne til vold på jobben
- ⦿ Utsatt for trusler og trakassering
- ⦿ Vi opplever at vi er i fare, blir redde, opplever negativt selvbilde
- ⦿ Hvordan det treffer deg
Hva betyr denne hendelsen for deg (privat og faglig)
- ⦿ Preges av hvordan hjernen din bearbeider det som skjer

Sekundær traumatisering

- Også kjent som vikarierende traumatisering
- Tilstand av emosjonelt stress, som kan oppstå hos mennesker som arbeider med traumatiserte personer
- En naturlig og slitsom konsekvens av å arbeide med traumatiserte mennesker
- Kan opptre mildt eller i mer alvorlig grad
- I verste fall: Utbrenthet, depresjon, slutte i jobben

Sekundærtraumatisering

- ◉ Når vi blir rammet av personens Historie
Symptomer på traumatiske erfaringer
- ◉ Når vi arbeider med belastende saker
Over lang tid
Uten enkle løsninger
- ◉ Relasjonstraumer viser seg i møte med deg som hjelper

Eksempler på symptomer:

- Sinne
- Slitenhet
- Kynisme
- Håpløshet
- Tristhet
- Kan drømme om eller se levende for seg de traumene man har fått beskrevet
- Manglende interesse for omgivelsene
- En mistanke om at alle i omgivelsene enten er offer eller overgriper (kassadamen i butikken, mannen på bussholdeplassen)

Fysiske og psykiske reaksjoner

- ◉ Invaderende symptomer
Forestillinger og mentale bilder som gjenspeiler det klienten har formidlet, ofte ledsaget av tilhørende kroppsforneimmelser
- ◉ Forsøk på å unngå
Nummenhet, tydelig unngåelsesatferd, fjerne seg mentalt og følelsesmessig, sykmelde seg
- ◉ Generelle stressymptomer
søvnvansker, fordøyelsesvansker, hodepine og høyt blodtrykk

Egne erfaringer

- Møtte veggen – ”klientene som kom i veien for meg”
- Sekundærtraumatiseringen – ”vold i dusjen”
- Fallgruver i to retninger – ”gi meg mer er du snill, jeg er litt sliten”
- Stereotypisering: ”mannen på flyplassen, voldsutøver eller bare litt sint?”
- Sliten og kynisk: ”den har jeg hørt før, gitt”

Hjelperens forhold til egne følelser

1.	Redsel	1.	Når en trues av noe i ens omgivelser (utenfor seg selv)
2.	Engstelse	2.	Når den ytre trussel aktiverer irrasjonelle reaksjoner knyttet til egen historie
3.	Avmakt	3.	Når andre utsetter en for maktbruk
4.	Hjelpsløshet	4.	Når en blir presset til å handle på tvers av egen frie vurdering ("uansett hva jeg gjør så hjelper det ikke")
5.	Sinne	5.	Naturlig beskyttelsesreaksjon/protest når man utsettes for maktbruk/trusler fra andre
6.	Tristhet	6.	Signal på at man mister følelsen av frihet, kontroll og styring
7.	Depresjon	7.	Signal på at denne prosessen har gått over lang tid (eks. utbrenthet)

Risikofaktorer for hjelperen

- Du hører historier om vold og overgrep
- Arbeider med mennesker som oppfører seg krenkende i møte med deg
- Oppgaven din innebærer empatisk nærvær til klientens smertefulle historie
- Du bevitner traumatiske hendelser; selvmord, drap
- Du arbeider selvstendig uten veiledning
- Du arbeider med mennesker som viser lite tegn til endring
- Du har en tilbakevendende følelse av egen utilstrekkelighet når klienten ber om hjelp
- Du synes ikke du når opp til standarden, egne krav til arbeidet.

Forebygging av sekundær traumatisering

- Erkjenne at sekundær traumatisering eksisterer
- Snakke om det man synes er vanskelig ved jobben innenfor trygge rammer som for eksempel veiledning
- Gode rutiner for debriefing ved vanskelige saker
- Ta vare på seg selv, faglig og privat

Eksempler på tiltak

- Kollegastøttefunksjoner (åpen dør, debrifinger, suksesskaffe)
- Profesjonelle støttefunksjoner (veiledning, alltid arbeide to sammen i krevende saker, grupper m.m.)
- Praktiske løsninger (aldri alene, tilgang på støttesystemer, m.m.)
- "Voldsspesifikke" funksjoner (for eksempel kunne legge volden et annet sted)
- "Aktiv empati" (Langfeldt)
- Variasjon i arbeidet, rullering på roller
- Faglig oppdatering

Motvirke sekundær traumatisering

- ⦿ Arbeidsgiver skaper gode strukturer
Pålagt ”debriefing”, fast veiledning, ha bevissthet om temaet, skape en kultur som ivaretar arbeidstagneres reaksjoner
- ⦿ Se på det som en form for yrkesrisiko
Er med på å normalisere hjelperens reaksjoner og ettervirkninger av arbeidet
- ⦿ Bryte isolasjon
Bryte med tabu, skam og isolasjon som dette feltet har vært preget av. Mange strever med dette alene.

”Det beste rådet vi gir til våre kolleger angående deres private liv er å ha et”

(Pearlman og Saakvitne, 1995)

Alternativ til
VOLD

Behandlings- og kompetansesenter - vold og aggresjon

Kontaktinformasjon

Psykologspesialist

Pål Kristian Molin

Alternativ til Vold (ATV)

Lilletorget 1, 0184 Oslo

Tlf: +47 22401110 (sentralbord)

Tlf direkte: +47 22401148

Mobil: +47 91838473

Faks: +47 22 40 11 11

E-post: pal@atv-stiftelsen.no

Hjemmeside: <http://www.atv-stiftelsen.no>

Behandlings- og kompetansesenter - vold og aggresjon